

від реалізації уцінених товарів»; 702.3 «Дохід від реалізації товарів зі знижками»; 702.4 «Дохід від реалізації товарів за дисконтними картками» [2, с. 146], з чим можна погодитися. У цьому сенсі особливо слід звернути на дисконтні картки, які надають право власнику на привілеї в роздрібному підприємстві. Витрати, пов'язані з формуванням власної дисконтної системи або приєднанням до дисконтного клубу, рекомендовано розглядати як витрати майбутніх періодів і рівномірно включати до складу поточних витрат на продаж протягом терміну дії угоди [5, с. 17]. Витрати на придбання (емісію) дисконтних карток та на послуги організації, що адмініструє дисконтну систему, слід розглядати у складі витрат на збут через те, що за своєю природою вони пов'язані зі стимулюванням збуту і рекламою і є інструментом маркетингу.

Отже, при організації та веденні бухгалтерського обліку на підприємствах роздрібної торгівлі необхідно враховувати специфіку їх діяльності.

Список використаних джерел

1. Алексеева Н. Ю. Автоматизація облікового процесу на підприємствах роздрібної торгівлі: проблеми та шляхи оптимізації. *Ефективна економіка*. 2010. № 12. С. 25-30.
2. Смерічевський С. Ф., Діденко О. П. Розпродаж товарів у роздрібній торгівлі : обліковий аспект. *Сталий розвиток економіки*. 2014. № 1. С. 143-150.
3. Тростянська К. М., Ротченкова І. Г. Облік реалізації товарів на підприємствах роздрібної торгівлі : практичні аспекти та вдосконалення. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія : Економічні науки*. 2018. № 1. С. 7-14.
4. Чабанюк О. М., Юганович Н. О. Облік товарів у системі управління підприємств роздрібної торгівлі. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2013. Вип. 23.3. С. 297-301.
5. Янчева Л. М., Тарасова Т. О., Крутова А. С. Удосконалення обліку дисконтних карток на підприємствах роздрібної торгівлі. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг*. 2009. Вип. 1(1). С. 12-18.

Безверхий К.В.

к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування
Національна академія статистики, обліку та аудиту
м. Київ

ПОРІВНЯННЯ ПРИНЦИПІВ ФІНАНСОВОЇ ТА ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ

Інтегрована звітність підприємства базується на відповідних принципах. Принципи – це безумовні правила, постулати на основі яких формується інтегрована звітність. Так, як інтегрована звітність є новою формою корпоративної звітності, а тому є недостатньо дослідженою, пропонується проаналізувати принципи фінансової та інтегрованої звітності з метою виділення їх відмінностей.

Як зазначає провідний вчений С.Ф. Голов [1, с. 76], що оскільки в тексті МСФЗ принципи фінансової звітності чітко не виокремлені, то варто використовувати принципи, що наведені в Директиві ЄС. Це не зовсім так, адже у п. 27-28 МСБО 1 «Подання фінансової звітності» [2] та § М17 Концептуальної основи фінансової звітності [3] зазначається принцип нарахування.

Наведемо співвідношення принципів фінансової та інтегрованої звітності відповідно до зарубіжних та вітчизняних нормативно-правових документів, що регулюють вищевказану звітність (табл. 1).

Таблиця 1

Порівняння принципів фінансової та інтегрованої звітності

№ з/п	Принципи інтегрованої звітності	Принципи фінансової звітності		
	Міжнародні основи інтегрованої звітності [4, п. 3.1]	Відповідно до § 17 та ст. 6 Директиви 2013/34/ЄС Європейського Парламенту і Ради про щорічну фінансову звітність, консолідовану фінансову звітність і пов'язані з ними звіти певних типів компаній, яка вносить поправки до Директиви 2006/43/ЄС Європейського Парламенту і Ради і скасовує Директиви Ради 78/660/ЄЕС і 83/349/ЄЕС [5]	Відповідно до ст. 4 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. [6]	Згідно з п. 3.6 Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [7]
1	Стратегічний фокус і орієнтація на майбутнє	–	–	–
2	Зв'язність інформації	–	–	–
3	Взаємодія із зацікавленими сторонами	–	–	–
4	Суттєвість	Суттєвість	–	–
5	Стислість	–	–	–
6	Достовірність і повнота	–	Повне висвітлення	Повного висвітлення
7	Сталість і порівнянність	–	–	–
8	–	–	Автономність	Автономність підприємства
9	–	Безперервність	Безперервність	Безперервність діяльності
10	–	–	–	Періодичності
11	–	Ціна придбання або вартість виготовлення	–	Історичної (фактичної) собівартості
12	–	Нарахування	Нарахування	Нарахування
13	–	Послідовність	Послідовність	Послідовності
14	–	Обачність	–	Обачності
15	–	Превалювання сутності над формою	Превалювання сутності над формою	Превалювання сутності над формою
16	–	–	Єдиний грошовий вимірник	Єдиного грошового вимірника
17	–	Баланс на початок кожного фінансового року має відповідати балансу на кінець попереднього фінансового року	–	–
18	–	Компоненти статей активів і зобов'язань оцінюються окремо	–	–
19	–	Забороняється будь-яке згортання статей активів і зобов'язань або статей доходів і витрат	–	–

Розглядаючи порівняння принципів фінансової та інтегрованої звітності (табл. 1) можна стверджувати, що у фінансовій та інтегрованій звітності тільки 2 принципа, а саме суттєвості і повноти є спільним.

Такий принцип інтегрованої звітності як стратегічний фокус і орієнтація на майбутнє у фінансовій звітності відсутній, адже фінансова звітність формується на використанні ретроспективних даних, і ніяким чином не відображає інформацію на майбутнє.

Принцип зв'язаності інформації в інтегрованій звітності полягає в тому, щоб дані, які наведені в інтегрованій звітності були логічно структуровані, елементи інтегрованої звітності повинні мати взаємозв'язок, перехресні посилання, за допомогою інформаційних технологій забезпечити зручне користування, пошук, доступ, аналіз інформації в інтегрованій звітності. Дійсно, фінансова звітність в певній мірі також відповідає принципу зв'язаності інформації, але як у вітчизняних так і зарубіжних нормативно-правових документах вищевказаний принцип не виділяється.

Принцип взаємодії із зацікавленими сторонами – це такий принцип інтегрованої звітності, який розкриває як підприємство повинно визначити зацікавлені сторони в її діяльності, навести інформацію щодо очікувань зацікавлених сторін, а також як їх очікування будуть враховані при підготовці інтегрованої звітності. Так, у фінансовій звітності такий принцип відсутній, адже форми фінансової звітності стандартизовані, зацікавлені сторони не можуть впливати на інформацію, яка буде наведена у фінансовій звітності.

Відповідно до Міжнародних основ інтегрованої звітності інтегрований звіт повинен розкривати інформацію з питань, що робить суттєвий вплив на оцінку здатності організації створювати вартість в короткостроковому, середньостроковому і довгостроковому періоді [4, п. 3.17]. Відповідно до § 17 Директиви 2013/34/ЄС [5] згідно з принципом суттєвості, інформація, яка вважається несуттєвою, може бути, наприклад, агрегована у фінансовій звітності. Водночас, незважаючи на те, що окрема стаття може вважатися несуттєвою, несуттєві статті однакового характеру, усі разом, можуть розглядатися як суттєві. Проте, згідно з § ЯХ 11 МСБО 1 «Подання фінансової звітності» [2] суттєвість – це не принцип, а якісна характеристика фінансової звітності. Вона розкриває аспект доречності, і тому не можна вказати єдину якісну граничну величину для суттєвості або наперед встановити, що може бути суттєвим у конкретній ситуації.

Інтегрований звіт повинен бути стислим [4, п. 3.36]. Такого принципу у фінансовій звітності немає. Водночас, як зазначає С.Ф. Голов [1, с. 78] стислість вимагає відсікати інформацію, що є несуттєвою. Фінансова звітність має певну стандартизовану форму, яка включає в себе набір обов'язкових показників, тому для фінансової звітності цей принцип є неактуальним, його можна застосовувати тільки до розкриття інформації у примітках до фінансової звітності, а саме текстової її частини.

Достовірність і повнота. Інтегрований звіт повинен включати в себе всі суттєві факти, як позитивні, так і негативні, в збалансованій формі і без істотних помилок [4, п. 3.39]. Отже, достовірність інтегрованої звітності забезпечується через суттєвість і відсутності помилок. Визначення повноти включає розгляд обсягу інформації, що розкривається, а також рівень її специфічності і точності. Це може включати розгляд потенційних питань щодо витрат / вигод, конкурентних переваг та інформації, орієнтованої на майбутнє [4, п. 3.48]. Повне висвітлення – фінансова звітність повинна містити всю інформацію про фактичні та потенційні наслідки господарських операцій та подій, здатних вплинути на рішення, що приймаються на її основі [6].

Сталість і порівнянність. Політика подання інтегрованої звітності повинна послідовно застосовуватися в одному періоді щодо наступного періоду, якщо тільки не потрібне внесення змін для підвищення якості представленої в звіті інформації [4, п. 3.55]. Тобто, принцип сталості полягає в тому, що з року в рік підприємство застосовує однакові підходи до формування показників інтегрованої звітності, а у фінансовій звітності цей принцип відповідає принципу послідовності у застосуванні облікової політики. Інформація, що міститься в інтегрованому звіті, повинна бути представлена таким чином, щоб можна було провести порівняння з іншими організаціями, в тих випадках, коли це суттєво для власної спроможності організації створювати вартість протягом довгого часу [4, п. 3.54]. У фінансовій звітності зіставність [7, п. 3.6] є не принципом, а якісною характеристикою такої звітності.

Список використаних джерел

1. Голов С.Ф., Костюченко В.М., Кузіна Р.В. Інтегроване звітування: концепція, методологія та організація: Монографія. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2018. 252 с.
2. International accounting standard 1 «Presentation of Financial Statements» [Electronic resource]. – Mode of access: <http://goo.gl/miFх5V>.
3. The Conceptual Framework for Financial Reporting [Electronic resource]. – Mode of access: <http://eifrs.ifrs.org/eifrs/bnstandards/en/2019/conceptualframework.pdf>.
4. The International <IR> Framework. Retrieved from <https://bitly.su/lodC>.
5. Directive 2013/34/EU of the European parliament and the council of 26 June 2013 on the annual financial statements, consolidated financial statements and related reports of certain types of undertakings, amending Directive 2006/43/EC of the European Parliament and of the Council and repealing Council Directives 78/660/EEC and 83/349/EEC [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.oroc.pt/fotos/editor2/diretivacont.pdf>.
6. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р. № 996 – XI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
7. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

Бойко О.С.

к.е.н., старший викладач кафедри бухгалтерського обліку та аудиту
Одеський національний економічний університет
м. Одеса

СТАНДАРТ XBRL: ПЕРСПЕКТИВИ ПЕРЕХОДУ

XBRL - це мова для електронної комунікації бізнесу та фінансових даних по всьому світу. Вона є продуктом XBRL International, нефінансової організації. Мова XBRL підтримується багатьма юрисдикціями по всьому світу. XBRL використовується більш ніж 100 регуляторами в більш ніж 60 країнах світу, підтримується більш ніж 200 пакетами програмного забезпечення, і використовується в зростаючою кількістю компаній для полегшення структурування звітних даних. Ця електронна мова дозволяє комп'ютерно-автоматизоване отримання та представлення інформації в фінансових звітах. Впровадження тегів XBRL дає можливість автоматизованої обробки бізнес-інформації за допомогою комп'ютерного програмного забезпечення, зменшуючи трудомісткі та дорогі процеси ручного введення та порівняння

Інвестори, фінансові аналітики, фінансові установи та регулятори можуть отримувати та аналізувати дані швидко та ефективно, коли дані знаходяться у форматі XBRL. Більш того, XBRL збільшує швидкість звітності фінансових даних і знижує ризик помилок, перевіряючи інформацію автоматично. За допомогою файлів XBRL фінансові аналітики можуть легко включати інформацію під час виконання прогнозів. Отже, вони можуть включити більше даних у свій аналіз і охопити більше фірм.

XBRL може дезагрегувати і переформатувати дані для кожного конкретного користувача. Очікується, що це покращить прозорість та якість інформації XBRL також вважається вирішальним у демократизації ринків капіталу шляхом вирівнювання ігрового поля для всіх інвесторів.